

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0100209723**

за извършен финансов одит на годишния финансов отчет на
Техническия университет, гр. Варна за 2022 г.

София, 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на финансовия отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение	4
Правно основание за извършване на одита	7
Отговорности на ръководството за финансовия отчет.....	7
Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет.....	8
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на финансовия отчет.....	9
Коригирани неправилни отчитания	9
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	9
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	11

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗФУПС	Закон за финансовото управление в публичния сектор
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации

ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
ПРОФ. Д-Р ДРАГОМИР ПЛАМЕНОВ
РЕКТОР НА
ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ГР. ВАРНА

Част I. Докладване относно одита на финансовия отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на годишния финансов отчет на Техническия университет, гр. Варна, състоящ се от баланс към 31 декември 2022 г., отчет за приходите и разходите, отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Техническия университет, гр. Варна към 31 декември 2022 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. Сумата на компенсацията по програмата за компенсиране чрез съответните доставчици на електрическа енергия на небитовите крайни клиенти в размер на 423 420 лв. е осчетоводена неправилно по дебита на сметка 6010 „Разходи за горива, вода и енергия“ и кредита на сметка 7419 „Приписани помощи и дарения от страната“¹.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 90, б. „б“ от ДДС № 7 от 2021 г. относно отчитането от бюджетните организации на ефекта от прилагането на програмата за компенсиране чрез съответните доставчици на електрическа енергия на небитовите крайни клиенти, по сметка 6010 „Разходи за

¹ Одитно доказателство № № 1 и 2

горива, вода и енергия“ на нетна основа.

С размера на неправилното отчитане е завишен шифър 0601 „Разходи за материали“ и шифър 0754 „Помощи и дарения от страната“ от Отчета за приходи и разходи.

2. Към 31.12.2022 г., не са закрити крайни дебитни салда по сметка 4682 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор „Централно управление“ за постъпили и разходвани средства“ в отчетна група Бюджет и кредитни в отчетна група СЕС общо в размер на 379 332 лв., по седем проекта приключили през минал отчетен период формирани в резултат на²:

2.1 Неправилно осчетоводено национално съфинансиране по два договора за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на Българската икономика“ 2007-2013 г. в размер на 257 260 лв.;

2.2 Неправилно осчетоводено авансово финансиране от бюджета на Технически университет – гр. Варна по два договора за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ от 2012 г. и два договора по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. общо в размер на 66 244 лв.;

2.3 Неправилно осчетоводени в отчетна група СЕС получени финансови средства от Националния иновационен фонд за 2019 г. финансиран със средства от Държавния бюджет в размер на 55 828 лв.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с ДДС № 6 от 2008 г. и ДДС № 1 от 2015 г.

С размера на неправилното отчитане е занижен шифър 0529 „Други краткосрочни задължения“ от пасива на баланса и е занижен шифър 0694 „Намаление на финансови активи от други събития“ от Отчета за приходи и разходи в отчетна група Бюджет.

С размера на неправилното отчитане е занижен шифър 0076 „Други вземания“ от актива на баланса и е занижен шифър 0795 „Намаление пасиви от други събития“ от Отчета за приходи и разходи в отчетна група СЕС.

3. Дяловото участие на Технически университет – гр. Варна от собствения капитал на търговско дружество в ликвидация, е осчетоводен неправилно през минал отчетен период с отрицателна стойност – по кредита на сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ в размер на 40 272 лв., поради превишение на загубите на дружеството над собствения капитал³.

Не е спазена т. 28.4.13 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ във връзка с т. 4.4 от НСС 28 съгласно която „когато делът на инвеститора в загубите на предприятието, в което е инвестирано, възлиза или превишава балансовата стойност на инвестицията, тя се отчита по нулева стойност и инвеститорът прекратява включването на своя дял в по-нататъшните загуби“.

С размера на неправилното отчитане е занижен шифър 0051 „Дялове и акции“ от актива на баланса и е занижен шифър 0794 „Увеличение на финансови активи от други събития“ от Отчета за приходи и разходи.

² Одитно доказателство № № 3, 4 и 5

³ Одитно доказателство № № 6 и 7

публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е

Авансово финансиране от бюджета на Технически университет – гр. Варна по проект финансиран със средства от ЕС в размер на 15 956 лв. за изплащане на възнаграждения са осчетоводени неправилно по сметка 4682 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление" за постъпили и разходвани средства“ и подпараграф 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)“, вместо като предоставен/получен трансфер между отчетна група „Бюджет“ и отчетна група СЕС⁴.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 24 от ДДС № 01 от 2015 г.

Размера на неправилното отчитане оказва влияние на шифри: 0076 „Други вземания“ в отчетна група СЕС от актива на баланса и 0529 „Други краткосрочни задължения“ от пасива на баланса в отчетна група „Бюджет“; 0681 „Касови трансфери между бюджетни организации (нето)“ от Отчета за приходите и разходите в отчетна група „Бюджет“ и в отчетна група „СЕС“; показателя „Трансфери между бюджетни организации (нето)“ в отчетна група „Бюджет“ и в отчетна група СЕС и показателя „Операции за сметка на други бюджети, сметки и фондове“ в отчетна група „Бюджет“ и в отчетна група „СЕС“ от Отчета за касовото изпълнение на бюджета.

5. През 2022 г. е допуснато извършване на разходи на обща стойност 29 871 лв. по сключени договори за правна защита и съдействие (извършване на правни анализи, консултации, изготвяне на документации за възлагане на обществени поръчки и процесуално представителство пред правораздавателни органи) с външни изпълнители, въпреки че изпълнението на дейностите – предмет на договорите е включено в основните длъжностни задължения на главен и старши юрисконсулт в структурата на университета⁵.

Не са спазени разпоредбите на чл. 20, т. 4 от ЗПФ, което на основание § 2 от ДР на ЗПФ се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Несъответствието е установено и при одита на ГФО за 2021 г.

6. Към 31.12.2022 г. индивидуалните трудови договори на 27 служители в университета са изменени с допълнителни споразумения, сключени на основание чл. 119 от Кодекса на труда, като са определени допълнителни възнаграждения с постоянен характер за изпълнение на дейности и задължения, присъщи за съответното работно място и утвърдената длъжностна характеристика. Основните работни заплати на научно-преподавателския състав, административния и помощно-техническият персонал са утвърдени по длъжности в Приложение № 2 и Приложение № 3 към Вътрешните правила за организация на работната заплата. В чл. 6, т.2 и т.5 от същите вътрешни правила е определено съдържанието на допълнителните трудови възнаграждения и възнагражденията за допълнителна работа, като то не включва възнаграждения за изпълнение на дейности и задължения, присъщи за съответното работно място и утвърдената длъжностна характеристика. Изплащането на неправомерно определените допълнителни средства към възнагражденията на персонала е в противоречие с принципите за законосъобразност и добро финансово управление на публичните средства.

⁴ Одитно доказателство № № 3, 4 и 8

⁵ Одитно доказателство № № 9 и 10

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор ръководителите на организациите от публичния сектор са отговорни за осъществяването на финансовото управление и контрол във всички ръководени от тях структури, програми, дейности и процеси при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност. Съгласно чл. 21, ал. 1 от Закона за публичните финанси ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство⁶.

Не са спазени изискванията на чл. 6, т.2 и т.5 от Вътрешните правила за организацията на работната заплата в Технически университет, гр. Варна и разпоредбите на чл. 3, ал. 1 от ЗФУКПС и на чл. 21, ал. 1 от ЗПФ, което на основание § 2 от ДР на ЗПФ се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Несъответствието е установено и при одита на ГФО за 2021 г.

7. Към 31.12.2022 г., в Технически университет – гр. Варна са отчетени задължения към доставчици за 135 хил. лв. или със 75 хил. лв. повече от максималния размер от 60 хил. лв. определен в чл. 56 от ЗДБРБ за 2022 г⁷.

Поемането на задължения към доставчици над определения със закона лимит представлява риск от финансови затруднения за университета в следващи отчетни периоди.

Не са спазени разпоредбите на чл. 102, ал.1 от Закона за публичните финанси, във връзка с чл. 56 от ЗДБРБ за 2022 г.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Технически университет, гр. Варна в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2023 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-02-097 от 10.07.2023 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в

⁶ Одитно доказателство № 11

⁷ Одитно доказателство № 12

налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на финансовия отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за финансовия отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

Не са коригирани неправилни отчитания.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Контролните дейности в ТУ Варна по отношение на финансово-счетоводната отчетност не са ефективни, не са разкрили и предотвратили неправилните отчитания описани в раздел База за изразяване на квалифицирано мнение.

Предварителният контрол за законосъобразност при сключването на допълнителни споразумения към индивидуалните трудови договори във връзка с определяне на допълнителни възнаграждения на служителите не е упражнен ефективно.

В подкрепа на констатациите са събрани 12 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 389 от 13.09.2023 г. на Сметната палата и е изготвен в три еднообразни екземпляра, по един Технически университет, гр. Варна, Министерство на образованието и науката и за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Димитър Главчев)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД 2.17-1 за процедури по същество (тестове на детайлите) на отчетността на касова и начислена основа при отчитане на разходите за издръжка в Технически университет, гр. Варна	6
02	Фактури, извлечения от счетоводната система и картон на сметка 7419	25
03	РД 2.17-2 за процедури по същество (тестове на детайлите) на разчетите със сметки за средства от ЕС на бюджетни организации от подсектор "Централно управление"	4
04	Информация относно крайни дебитни салда по сметка 4682 и аналитична ведомост на сметка 4682	3
05	Договори, писма, финансови отчети и извлечения от счетоводната система	На файл в ПП „Пентана“ Работен план 13 стъпка 04.02
06	РД 2.16 за процедури по същество за отчитане на дяловите участия и акции на Технически университет – гр. Варна	4
07	Справка за сметка 5111 от счетоводната система, справка от търговски регистър и счетоводен баланс	8
08	Доклад, оборотни ведомости, рекапитулации и мемориални ордери	На файл в ПП „Пентана“ Работен план 13 стъпка 04.02
09	Информация относно сключени договори за правна защита, картон за периода 01.01.2022 г. - 31.12.2022 г. за сметки 6028 и 6029	3
10	Договори за правни услуги	На файл в ПП „Пентана“ Работен план 10 стъпка 02
11	Информация относно сключени допълнителни споразумения към трудови договори	8
12	Констативен протокол № 1	1